

REFERAT Udvalget for regional udvikling d. 30-04-2024

Mødedato Tirsdag d. 30. april 2024 kl. 10:00

Mødested Sydtrafik

Mødedeltagere Michael Nielsen, C, Kim Johansen, A, Anne Marie Geisler Andersen,
B, Jens Wistoft, V, Tage Petersen, V, Preben Friis-Hauge, V, Lars Erik
Hornemann, V, Karsten Uno Petersen, A (Fravær), Karsten Fogde,
SF, Martin Schmidt Konradsen, Ø (Fravær), Elin Søndergaard, A
(Fravær)

Indholdsfortegnelse

Halvårsorientering fra trafikkselskaberne #.....	3
Tilbagemeldinger fra regionsrådets medlemmer i trafikkselskabernes bestyrelser #.....	5
Orientering om "Syddansk Cykelregnskab" – en del af 10 mio. pulje projektet "Flere syddanskere p	6
Temadrøftelse - med fokus på klimatilpasning #.....	8
Godkendelse af deltagelse i klimatilpasningsprojekt Climate Blue.....	10
Orientering om søgning til ungdomsuddannelser 2024 #.....	13
Godkendelse af tilskud fra Strategipuljen til "Bæredygtige lægemidler".....	15
Orientering om Kickoff-konference for den nye regionale udviklingsstrategi #.....	18
Orientering om vejledning til ansøgning til Kulturpuljen #.....	20
Orientering om deltagelse på Kulturmødet Mors #.....	21
Eventuelt.....	22
Næste møde.....	23
Underskriftsside.....	24
Godkendelse af deltagelse i klimaprojekt DG RESU-LT om energi.....	25

Punkt 1: Halvårsorientering fra trafikskaberne

21/60153

Resumé

Som led i årshjulet for dialogen mellem udvalget og trafikskaberne, vil trafikskaberne ledelse orientere om trafikskaberne arbejde med udvikling til mobilitetsselskab, økonomi og drift, den grønne omstilling, samarbejde om fælles drift og nye samarbejdsområder. Der lægges op til, at orienteringen drøftes med trafikskaberne ledelser i Udvalget for regional udvikling.

Sagsfremstilling

Med de justerede principper for den regionale bustrafik, vedtaget i regionsrådet den 22. juni 2020, er der et godt udgangspunkt for trafikskaberne tilrettelæggelse af den regionalt finansierede kollektive bustrafik i årene fremover.

Den regionale kollektive trafik i Syddanmark er fortsat økonomisk og passagermæssigt udfordret. Det skyldes strukturelle udfordringer i form af faldende passagergrundlag og passagerindtægter, bl.a. på grund af faldende ungdomsårgange og højere bilejerskab, kombineret med, at trafikskaberne fortsat er ramt af høje omkostninger.

Med budgetaftalen for 2023 blev det på baggrund af trafikskaberne økonomiske udfordringer besluttet at give trafikskaberne en akut håndsrækning, og herudover – i overensstemmelse med Region Syddanmarks styringsmodel for den regionale bustrafik – at give de to trafikskaber en årrække til at rette op på økonomien, så hvert af selskaberne ultimo 2026 maksimalt har et underskud på budgetudligningssaldoen på 20 mio. kr.

Den direkte dialog mellem Udvalget for regional udvikling og trafikskaberne sker på to årlige udvalgmøder, i henholdsvis maj og november.

På det halvårlige orienteringsmøde med udvalget vil trafikskaberne særligt orientere om, hvordan trafikskaberne arbejder på at udvikle sig til være mobilitetsselskaber. Der vil desuden som vanligt blive orienteret om:

- Status på økonomi og passagerudvikling, herunder status på budgetudligningsmodellen.
- Nyt vedrørende planer for udbud, optionsudnyttelser, rutejustering og den grønne omstilling.
- Planer for tiltag ift. at imødegå de aktuelle økonomiske udfordringer, bl.a. ifht. budgetaftalen for 2023.
- Nye tilgængelighedstiltag i den regionale bustrafik.
- Nye tilbud eller tiltag i den kollektive transport, herunder flextrafik.
- Nyt vedrørende samarbejdsprojekter de to selskaber imellem.

På mødet vil der i henhold til budgetaftalen for 2024, endvidere blive orienteret om kundernes, særligt de unges, kendskab til trafikskaberne eksisterende mobilitetsprodukter.

I bilag 1 er angivet de vigtigste tal vedrørende selskabernes økonomi og passagerudvikling.

Formænd og direktører for de to trafikskaber er indbudt til drøftelsen. Direktør Rasmus Bach Mandø, FynBus og direktør Lars Berg, Sydtrafik, vil på mødet give en præsentation og deltage i drøftelserne. De to selskabers formandskaber

er ved mødet desuden repræsenteret ved de to udvalgsmedlemmer Preben Friis-Hauge (formand i Sydtrafik) og Kim Johansen (næstformand i FynBus), der også deltager i drøftelserne.

Klimavurdering

Der er ikke foretaget klimavurdering af sagen, idet sagen ikke som udgangspunkt har betydning for klimaet eller bidrager til realisering af klimastrategien.

Indstilling

Det indstilles,

At sagen drøftes.

Beslutning i Udvalget for regional udvikling den 30-04-2024

Sagen blev drøftet.

Anne Marie Geisler Andersen, Kim Johansen, Karsten Uno Petersen, Martin Schmidt Konradsen og Elin Søndergaard deltog ikke i sagens behandling.

Bilag

Bilag 1 - Notat Status på kollektiv trafik april 2024.docx.pdf

Fraværende Elin Søndergaard, A, Karsten Uno Petersen, A, Martin Schmidt Konradsen, Ø

Punkt 2: Tilbagemeldinger fra regionsrådets medlemmer i trafikskabernes bestyrelser #

24/360

Sagsfremstilling

Regionsrådets medlemmer i Fynbus' og Sydtrafiks bestyrelser melder 4 gange årligt tilbage til udvalget for regional udvikling om arbejdet i trafikskabernes bestyrelser.

De åbne dagsordener/referater fra bestyrelsesmøder i hhv. Fynbus og Sydtrafik kan ses her:

Fynbus: [Dagsordener og referater - Fynbus.dk](#)

Sydtrafik: [Møder og referater for Sydtrafiks bestyrelse](#)

Klimavurdering

Til orientering.

Beslutning i Udvalget for regional udvikling den 30-04-2024

Til orientering.

Anne Marie Geisler Andersen, Kim Johansen, Karsten Uno Petersen, Martin Schmidt Konradsen og Elin Søndergaard deltog ikke i sagens behandling.

Fraværende Elin Søndergaard, A, Karsten Uno Petersen, A, Martin Schmidt Konradsen, Ø

Punkt 3: Orientering om "Syddansk Cykelregnskab" – en del af 10 mio. pulje projektet "Flere syddanskere på cyklen" #

21/16615

Resumé

Regionsrådet bevilgede den 21. juni 2021 midler til initiativet "Flere syddanskere på cyklen". Initiativet indeholdt en række cykelfremmeinitiativer blandt andet udarbejdelse af et solidt data og videngrundlag om cyklismen i regionen. I sagen orienteres udvalget om det netop færdiggjorte "Syddansk Cykelregnskab".

Sagsfremstilling

Regionsrådet afsatte i 2021 midler til den flerårige indsats "Flere syddanskere på cyklen", som blandt andet satte fokus på bedre cykeldata. Viden og data er afgørende for at kunne sætte de rette initiativer i gang, kvalificere igangværende indsatser og for at kunne måle på effekten af indsatserne.

Som en del af initiativet "Flere syddanskere på cyklen", har administrationen udarbejdet "Syddansk Cykelregnskab", hvor såvel kvantitative som kvalitative cykeldata for Region Syddanmark er samlet. Data i cykelregnskabet bygger hovedsageligt på data fra DTUs årlige transportvaneundersøgelse samt spørgeskemaundersøgelser gennemført blandt borgerne i Syddanmark i 2021 og 2023. Dertil kommer en række registerdata og øvrige analyser af cyklisme i Danmark.

Det regionale cykelregnskab tager temperaturen på cyklisme og henvender sig primært til cykel- og mobilitetsplanlæggere i den syddanske geografi, blandt andet i de 22 syddanske kommuner. Særligt samarbejdet i "Cykelalliance Syd" og "Cykelforum Fyn" – de to tværkommunale cykelfremmenetværk oprettet i 2021 – kan få glæde af viden og data fra cykelregnskabet, og publikationen vil skabe et godt fundament for fremtidige cykelindsatser i regionen.

Region Hovedstaden har i en årrække udarbejdet et regionalt cykelregnskab og data herfra er meget brugt blandt deres kommuner til at følge udviklingen i cyklismen. Dette er første udgave af "Syddansk Cykelregnskab". Denne gang er cykelregnskabet udarbejdet som en fysisk publikation, men i takt med at datagrundlaget på kommuneniveau bliver bedre, er det oplagt - som næste step - at udarbejde et webbaseret og interaktivt cykelregnskab, som det de har i Region Hovedstaden. Med en interaktiv version vil det i højere grad være muligt, at dykke ned i data og at sammenligne data på tværs af kommuner og regioner. Ligeledes vil et webbaseret cykelregnskab gøre det lettere, at opdatere data løbende.

Region Syddanmark har med "Syddansk Cykelregnskab" fået nye data på cykelområdet samt samlet de syddanske cykeldata ét sted. "Syddansk Cykelregnskab" offentliggøres i løbet af maj 2024 på regionens hjemmeside. Desuden sendes publikationen direkte til samarbejdspartnere i "Cykelalliance Syd" og "Cykelforum Fyn".

Klimavurdering

"Syddansk Cykelregnskab" har ikke nogen direkte indvirkning på klimaet, men understøtter cykelfremmearbejdet, som er medvirkende til at reducere CO2 udledning.

Indstilling

Til orientering.

Beslutning i Udvalget for regional udvikling den 30-04-2024

Til orientering.

Anne Marie Geisler Andersen, Kim Johansen, Karsten Uno Petersen, Martin Schmidt Konradsen og Elin Søndergaard deltog ikke i sagens behandling.

Bilag

Rapporten "Syddansk Cykelregnskab"

Fraværende Elin Søndergaard, A, Karsten Uno Petersen, A, Martin Schmidt
Konradsen, Ø

Punkt 4: Temadrøftelse - med fokus på klimatilpasning

24/17976

Resumé

Udvalget for Regional Udvikling har ønsket, at der skal udarbejdes en klimahandlingsplan. I løbet af 2024 har administrationen planlagt tre temadrøftelser inden for klimaområdet. Første temadrøftelse handler om klimatilpasning. Udvalget skal drøfte emnet og bidrage til det videre arbejde med klimahandlingsplanen.

Sagsfremstilling

Regionsrådet har godkendt udviklingsstrategien for 2024-2027 ”Sammen om fremtidens Syddanmark”. Udvalget for regional udvikling har ønsket, at der som led i implementeringen af udviklingsstrategien skal udarbejdes en klimahandlingsplan.

Rammen for handlingsplanen er bl.a. visionen om et grønt og bæredygtigt Syddanmark, som understøttes af flere fagområder, samt indsatsområderne nævnt i strategien inden for klima og bæredygtighed.

På den baggrund dagsordenssættes en række temadrøftelser i 2024 forud for drøftelserne om klimahandlingsplanen med fokus på:

- Møde 1: Klimatilpasning.
- Møde 2: Klimagasreduktion.
- Møde 3: Tilgængelige ressourcer (cirkulær økonomi og forbrug).

Temadrøftelserne vil indeholde en faglig præsentation og en drøftelse. Den faglige præsentation omfatter følgende:

- En kort faglig gennemgang af området.
- Et perspektiv på regionens rolle.
- Nuværende og potentielle indsatser.

Dagsordenspunktet vil desuden omfatte en række diskussionsspørgsmål som oplæg til drøftelse.

Møde 1: Klimatilpasning

Klimaet er under forandring. Det giver anledning til overvejelser om, hvilke klimatilpasnings-beslutninger og handlinger der er behov for, for at Syddanmark bedst muligt på kort og lang sigt kan håndtere de klimaforandringer, som der står over for. Klimaforandringerne vil paradoksalt nok byde på mere vand i vinterhalvåret, og varme med forøget risiko for tørke og vandmangel i sommerhalvåret. Det har bl.a. betydning for arealanvendelse, herunder plads til natur, bosætning og produktion. Kort sagt har det stor betydning for Region Syddanmarks ambition om at være Danmarks bedste region at bo, leve og arbejde i.

Spørgsmål som oplæg til drøftelse:

- Hvilke kommentarer har udvalget til den fremlagte forståelse af og tilgang på klimatilpasningsområdet?
- Hvilke overvejelser har udvalget vedrørende Region Syddanmarks rolle og prioritering i forhold til at understøtte handling på klimatilpasningsområdet, jf. den regionale udviklingsstrategi?

Klimavurdering

Handlingsplanen har til formål at prioritere klimatilpasningsindsatser, der bidrager til at realisere mål i den regionale udviklingsstrategi om et klimarobust Syddanmark.

Indstilling

Det indstilles,

At Udvalget for Regional Udvikling drøfter klimatilpasning og bidrager til det videre arbejde med klimahandlingsplanen.

Beslutning i Udvalget for regional udvikling den 30-04-2024

Udvalget drøftede klimatilpasning og det videre arbejde med klimahandlingsplanen.

Anne Marie Geisler Andersen, Kim Johansen, Karsten Uno Petersen, Martin Schmidt Konradsen og Elin Søndergaard deltog ikke i sagens behandling.

Bilag

Bilag 1 Klimatilpasning Grundfortælling

Bilag 2 Oversigt indsatser klimatilpasning

Fraværende Elin Søndergaard, A, Karsten Uno Petersen, A, Martin Schmidt Konradsen, Ø

Punkt 5: Godkendelse af deltagelse i klimatilpasningsprojekt Climate Blue

24/17937

Resumé

Climate Cluster, Syddansk Universitet (SDU), arbejder på at formulere en ansøgning til Interreg 6A. Projektet har fået navnet Climate Blue. I Climate Blue vil man i et tæt og velorganiseret partnerskab forbedre samarbejdet mellem danske og tyske kommuner, beredskaber, kystdirektorater og borgere og lægge de relevante berørte aktørers og kystborgeres oplevelser til grund for udvikling af konkrete grænseoverskridende klimatilpasningsløsninger i regionen.

Med forbehold for den endelige formulering i projektansøgningen, er det administrationens anbefaling, at Region Syddanmark indgår som økonomisk partner i projektet med 250.000 kr. samt 0,2 årsværk pr. år.

Sagsfremstilling

Syddansk Universitet (SDU) har inviteret Region Syddanmark til at deltage i en ansøgning til Interreg 6A om et klimatilpasningsprojekt Climate Blue.

Climate Blue tager udgangspunkt i stormfloden i den vestlige Østersø i oktober 2023, der påvirkede kystområderne i regionen med store økonomiske og menneskelige omkostninger og skader på naturen til følge. Stormfloden gav en forsmag på, hvad der kan ventes i et fremtidigt varmere og mere ekstremt klima, hvor Østersøregionerne skal tilpasse sig stigende havniveauer, hyppigere oversvømmelser og mere ekstreme vejrforhold. Når der kommer en ny stormflod, vil den også blive genstand for arbejdet i ClimateBlue.

I samarbejde med 4 udvalgte kommuner i Region Syddanmark (Haderslev, Kolding, Middelfart og Vejle kommuner) og Guldborgsund Kommune i Region Sjælland, Kystdirektoratet og 8 tyske partnere bl.a. KielRegion, GEOMAR, Christian Albrechts Univsitet (CAU), Kiel Kommune og Ostholstein Kommune, har Climate Blue projektet til formål at fremme tilpasning til klimaforandringer og forebyggelse af katastroferisici. Projektet skal tilvejebringe fælles grænseoverskridende og behovsorienterede løsninger, og der skal udvikles konkrete lokale og regionale løsninger og gives anbefalinger til politikere og kommunale forvaltninger.

Et velfungerende samarbejde mellem borgere, kommunen, styrelser og beredskabet er afgørende for at opnå robusthed. Både før klimahændelserne rammer, så borgerne kan tage ejerskab og medvirke til et klimarobust lokalt og regionalt samfund, men også i forbindelse med hændelsen, så borgere, kommunen og beredskabet interagerer og bedst muligt udfylder hver sin rolle.

Som noget nyt inddrager ClimateBLUE borgernes oplevelser og perspektiver systematisk og i stor skala, i udviklingen af effektive og realistiske klimatilpasningsløsninger i regionen. Kystborgere (fx husejere, studerende, forskellige slags brugere af kystnatur, foreninger mv.) vil blive inddraget i fælles diskussioner, læring og dialoger, der kan bidrage til positive og innovative løsninger til klimatilpasning.

Regionens rolle er at sikre, at viden og resultater fra projektet når ud til regionens kommuner ved deling af viden og resultater i andre partnerskaber og samarbejder, og desuden at sikre at aktiviteter og resultater har en god sammenhæng til indsatsene i Klimaalliancen, Life Act, KKR Syddanmark, såfremt projektet nyder fremme.

Den samlede projektansøgning vil være på ca. 3,5 mio. euro og løber over 3 år. Der er deadline for indsendelse af ansøgningen den 29. april 2024.

Projektet skal ses sammen med to andre Interreg 6A-projekter, som på forskellig vis og tilsammen bidrager til vigtige klimatilpasningshandlinger. ClimatePol har fokus på det politiske perspektiv, drivere og barrierer for implementering af klimahandling. Poseidon har til formål at udvikle og teste praktiske klimatilpasningsløsninger. Regionsrådet har støttet begge projekter, som har haft opstart 1. marts 2024 og løber frem til udgangen af 2027 med et samlet budget på 43 mio. kr.

Administrationens vurdering

Region Syddanmark har en stor interesse i at få skabt værdifuld viden, som et borgercentreret perspektiv kan bidrage til, i forbindelse med klimatilpasning, og som Climate Blue forventes at generere. Borgerne, på både den danske og tyske side af grænsen, skal i højere grad og sammen med myndigheder og beredskab drøfte de svære løsninger om sikring, tilpasning og/eller på sigt evt. tilbagetrækning/raflytning af risikoområder. Projektet vil endvidere bidrage til, at der kan skabes konkret handling inden for rammerne af kommunernes klimahandlingsplaner. Projektet bidrager til målopfyldelse for den regionale udviklingsstrategi mht. at opnå et klimarobust Syddanmark.

Under forudsætning af, at den endelige ansøgning fortsat ligger inden for rammerne, som det fremgår i det foreløbige udkast i forhold til formål og leverancer, partnerkreds og økonomi anbefaler administrationen, at Region Syddanmark indgår i Climate Blue-projektet som økonomisk partner. Administrationen vurderer, om den endelige ansøgning ligger inden for de aftalte rammer for indhold i ansøgningen.

Administrationen anbefaler at støtte Climate Blue-projektet kontant med 250.000 kr. og 0,2 årsværk pr. år i 2025, 2026 og 2027. Midlerne tages Strategipuljen i 2024. Af årsværket på 0,2 pr. år, i alt 0,6 årsværk over hele perioden, vil der tilfalde Region Syddanmark et overhead på 40 %, i størrelsesordenen samlet set ca. 21.000 EUR0.

Klimavurdering

Projektet vil i et vist omfang medføre rejseaktivitet regionalt og nationalt, men har samtidig et formål, der skal medføre en betydelig positiv effekt på både regionale og nationale klimamål.

Indstilling

Det indstilles, at Udvalget for Regional Udvikling anbefaler regionsrådet:

At Region Syddanmark indgår som partner i ansøgningen Climate Blue.

At Region Syddanmark støtter projektet med 250.000 kr. fra Strategipuljen i 2024, og at administrationen deltager med 0,2 årsværk pr. år i 2025, 2026 og 2027.

Beslutning i Udvalget for regional udvikling den 30-04-2024

Indstillingen anbefales over for regionsrådet.

Anne Marie Geisler Andersen, Kim Johansen, Karsten Uno Petersen, Martin Schmidt Konradsen og Elin Søndergaard deltog ikke i sagens behandling.

Fraværende Elin Søndergaard, A, Karsten Uno Petersen, A, Martin Schmidt
Konradsen, Ø

Punkt 6: Orientering om søgning til ungdomsuddannelser 2024

24/12736

Resumé

Der redegøres for udviklingen i 1. prioritetsansøgninger til ungdomsuddannelser i Syddanmark på baggrund af Børne- og Undervisningsministeriets opgørelser.

Sagsfremstilling

Region Syddanmark koordinerer den samlede indsats i regionen for at sikre sammenhæng i udbuddet af ungdomsuddannelser. I vedlagte notat redegøres for udviklingen i 1. prioritetsansøgninger til ungdomsuddannelserne i Syddanmark.

Tallene er baseret på Børne- og Undervisningsministeriets opgørelser for tilmelding til de syddanske ungdomsuddannelser. Ministeriets opgørelser inkluderer ansøgere, der kommer direkte fra 9.-10. klasse samt ansøgere, der kommer uden for skole. Sidstnævnte udgør en ubetydelig andel og påvirker ikke det samlede billede. Det bemærkes, at opgørelsen for erhvervsuddannelser alene omfatter ansøgninger til grundforløb 1.

Der er samlet set et uændret ansøgertal til ungdomsuddannelserne i 2024 sammenlignet med 2023. Der er en beskedent ændring i antal ansøgninger til de gymnasiale uddannelser (0,2 pct. flere), og en lidt større stigning for erhvervsuddannelserne (2,2 pct. flere) i forhold til 2023. Andelen af ansøgerne, der søger "andet" er i samme periode faldet med 6,8 pct. Ændringerne i ansøgertallene skal ses i lyset af, at antallet af 15-16 årige i Syddanmark er steget med 1,6 pct. fra 1. kvartal 2023 til 1. kvartal 2024.

Hovedresultater af Børne- og Undervisningsministeriets opgørelse af ansøgninger til ungdomsuddannelser i Syddanmark:

- I 2024 søger 72,1 procent af ansøgerne til en ungdomsuddannelse i Syddanmark en gymnasial uddannelse, mens 20,5 procent søger en erhvervsuddannelse.
- 55,8 procent af eleverne i 9. klasse søger 10. klasse i Syddanmark i 2024. Der er et fald i antal ansøgninger til 10. klasse på 0,9 procent, svarende til 71 elever i perioden 2023 til 2024.
- Der ses en stigning i antallet af ansøgninger til de gymnasiale uddannelser på 2,2 procent, svarende til 53 ansøgninger i perioden 2023 til 2024. I 2024 er der 12.078 ansøgere til de syddanske gymnasiale uddannelser.
- Stx, htx og hf oplever en faldende søgning i 2024 sammenlignet med 2023 på henholdsvis 0,2 procent, 17,8 procent og 3,9 procent, svarende til 33, 154 og 59 ansøgninger. Søgningen til hhx er steget med 10,5 procent, svarende til 307 ansøgninger.
- Der ses en stigning i antal ansøgninger til erhvervsuddannelserne på 2,2 procent fra 2023 til 2024, svarende til 73 ansøgninger i perioden 2023-2024. I 2024 er der 3.434 ansøgninger til syddanske erhvervsuddannelser fra elever i 9. og 10. klasse.
- Samtlige fire hovedområder på erhvervsuddannelserne oplever øget søgning fra 2023 til 2024.
- Fødevarer, jordbrug og oplevelser er steget med 0,4 procent (2 flere), Kontor, handel og forretningsservice er steget 7,6 procent (33 flere), Omsorg, sundhed og pædagogik er steget med 2,5 procent (12 flere), mens Teknologi, byggeri og transport er steget 1,3 procent (25 flere).
- Teknologi, byggeri og transport er fortsat det mest søgte hovedområde på erhvervsuddannelserne, idet 56,1 procent af ansøgerne til erhvervsuddannelserne har søgt ind på Teknologi, byggeri og transport.

Klimavurdering

Der er ikke foretaget klimavurdering af sagen, idet sagen ikke som udgangspunkt har betydning for klimaet eller bidrager til realisering af klimastrategien.

Indstilling

Til orientering.

Beslutning i Udvalget for regional udvikling den 30-04-2024

Til orientering.

Anne Marie Geisler Andersen, Kim Johansen, Karsten Uno Petersen, Martin Schmidt Konradsen og Elin Søndergaard deltog ikke i sagens behandling.

Bilag

Bilag - Notat om søgning til de syddanske ungdomsuddannelser 2024

Fraværende Elin Søndergaard, A, Karsten Uno Petersen, A, Martin Schmidt
Konradsen, Ø

Punkt 7: Godkendelse af tilskud fra Strategipuljen til ”Bæredygtige lægemidler”

23/31855

Resumé

Det fremgår af udviklingsstrategien ”Sammen om fremtidens Syddanmark”, at den grønne omstilling af sundhedsområdet er en kompleks opgave. Som bidrag til at løfte opgaven foreslås der iværksat et initiativ med titlen ”Bæredygtige lægemidler”. Via gennemførelse af en række konkrete tiltag har initiativet til formål at integrere klimaindsatsen i kerneopgaven på sygehusene og dermed nedbringe klimaaftrykket der. Initiativet bygger på stærke partnerskaber med relevante regionale og nationale aktører. Det indstilles, at Udvalget for Regional Udvikling anbefaler regionsrådet at bevilge i alt 4 mio. kr. til initiativet ”Bæredygtige lægemidler”, finansieret med 1 mio. kr. i 2024 fra Strategipuljen og i alt 3 mio. kr. fra Regional Udviklings ramme, fordelt med 1 mio. kr. årligt i 2025, 2026 og 2027.

Sagsfremstilling

Op til en fjerdedel af sygehusenes klimaaftryk omregnet til CO₂-ækvivalenter, kan spores tilbage til de lægemidler, der bliver brugt til behandling. Hertil kommer klimabelastningen fra primærsektoren (den del af sundhedsvæsenet der administreres uden for sygehusene, fx via praktiserende læger).

Dette har initiativet ”Bæredygtige lægemidler” til formål at gøre noget ved. Således skal initiativet bidrage til at udvikle, teste og udbrede løsninger til at nedbringe sygehusenes klima- og miljøbelastning forbundet med produktion, forbrug og bortskaffelse af lægemidler. Det skal ske i regi af et stærkt og koordineret tværnationalt samarbejde mellem de 5 regioner, Amgros (national organisation til sikring af lægemidler på de offentlige danske hospitaler) samt en række øvrige interessenter og samarbejdspartnere.

Tilskuddet skal anvendes til at understøtte:

- Afdækning og udvikling af konkrete regionale klimatiltag, der skal reducere lægemidlers samlede klima- og miljøbelastning. Hvis klimaeffekten er positiv, er det meningen, at tiltagene udbredes til resten af Danmark via RUL-modellen (”Regional model for Udbredelse af klimaløsninger”).
- Etablering og udvikling af et ”Nationalt forum for Bæredygtige lægemidler” under ”Det Tværregionale forum for koordination af medicin”. For nærmere beskrivelse af dette forum henvises endvidere til bilag 1.

Det specifikke indhold i klimaaktiviteterne vil blive fastlagt hen ad vejen i takt med, at det nationale forum etableres. På nuværende tidspunkt er følgende i støbeskeen:

- Planlægning af kick-off workshop i 2024, i samarbejde med Syddansk Sundhedsinnovation.
- Konkrete tiltag der knytter sig til indsatsområderne:
 - Udvikling og afprøvning af pilotprojekter, der knytter sig til omlægning af forbrug (mindre spild, og ændret forbrugsmønster).
 - Bortskaffelse.
 - Monitorering og skalering.
 - Krav i leverandørkæden i forhold til produktionsformer, emballage, transport m.v. (AMGROS).

Initiativet ”Bæredygtige lægemidler” adresserer og bidrager til flere af målene i den regionale udviklingsstrategi ”Sammen om fremtidens Syddanmark”. Under afsnittet om ”Klimapartnerskaber på sygehusene” nævnes det således, at den grønne omstilling på sundhedsområdet er en kompleks opgave, at der vil blive søgt samarbejde med de andre regioner om at få klimaindsatsen integreret i kerneopgaven på sygehusene, samt at der er brug for at dele viden og erfaring med relevante aktører om at løse de store udfordringer. Videre fremgår det af ”Sammen om fremtidens Syddanmark”, at stærke partnerskaber har en afgørende betydning og er løftestangen, når bl.a. klimaforandringerne skal begrænses. Initiativet

bidrager til at understøtte målsætningen om at etablere partnerskaber med relevante aktører for at styrke udviklingsmiljøerne samt offentligt-privat innovationssamarbejde inden for sundhedsinnovation og grøn omstilling. Endelig knytter initiativet an til og supplerer andre af regionens tiltag, herunder WHINN-konferencen 2023 samt tidligere støttede initiativer under Strategipuljen, bl.a. ”Phd-studie af grøn omstilling i Region Syddanmark” og ”Klimavenlig mad på Sygehus Lillebælt”.

Initiativet baserer sig også på Danske Regioners fællesregionale strategi fra 2023 for grønne hospitaler, hvor Region Syddanmark har fået tildelt rollen som national lead for området ”Bæredygtige lægemidler”. Det fremgår af strategien, at regionen forventes at udvikle tiltag, der skal reducere lægemidlers samlede klima- og miljøbelastning, og at regionen opbygger og formidler viden om lægemidlers samlede klima- og miljøbelastning. I strategien kaldes dette for (RUL). For nærmere information om strategien og Region Syddanmarks leadfunktion henvises der til bilag 1.

Til gennemførelse af initiativet søges der om 1 mio. kr. årligt i hhv. 2024, 2025, 2026 og 2027, i alt 4 mio. kr. Herudover forventes der henover de kommende år at blive investeret væsentlige regionale midler fra Klimapuljen til gennemførelse af de nødvendig udviklingsprojekter inden for det område, som Region Syddanmark er lead for. Hertil skal der lægges de mange ressourcer, som de involverede sygehusenheder og andre aktører skal investere for at sikre udvikling på området, og endelig kan fondsansøgninger også komme på tale undervejs i arbejdet. Samlet set vil tilskuddet på 4 mio. kr. være et vigtigt bidrag til at løse opgaven, men langt fra stå alene i forhold til at løfte den samlede opgave.

Grundet initiativets regionale strategiske tyngde og nationale betydning, vil der for initiativet blive etableret en projektorganisation med lægelig direktør for OUH i spidsen. Konkret forventes initiativet forankret på afdelingen for Farmakologi på OUH og bemanded på højt fagligt niveau med bl.a. en intern projektleder, så opbyggede kompetencer og oparbejdet viden efterfølgende bibeholdes på OUH. Ift. det nationale lead er det i regionen besluttet at benytte samme struktur og forankring af opgaven. Det betyder, at Farmakologi på OUH står i spidsen for udvikle og drive den nationale opgave også.

For en nærmere beskrivelse af initiativets forventede resultater, aktiviteter, tidsperiode, organisation, økonomi m.v. henvises til bilag 2.

For en oversigt over bevilgede og ansøgte initiativer under Strategipuljen i 2024 henvises til bilag 3.

Såfremt ansøgningen om tilskud tiltrædes, vil Udvalget for Regional Udvikling løbende blive orienteret om fremdrift og opnåede resultater.

Klimavurdering

Projektet vurderes at have en positiv betydning for klimaet, da formålet med initiativet er at reducere klimabelastningen forbundet med lægemidler.

Indstilling

Det indstilles, at Udvalget for Regional Udvikling anbefaler regionsrådet:

At bevilge i alt 4 mio. kr. til initiativet ”Bæredygtige lægemidler”, finansieret med 1 mio. kr. i 2024 fra Strategipuljen og i alt 3 mio. kr. fra Regional Udviklings ramme, fordelt med 1 mio. kr. årligt i 2025, 2026 og 2027.

Beslutning i Udvalget for regional udvikling den 30-04-2024

Indstillingen anbefales over for regionsrådet.

Anne Marie Geisler Andersen, Kim Johansen, Karsten Uno Petersen, Martin Schmidt Konradsen og Elin Søndergaard deltog ikke i sagens behandling.

Bilag

Bilag 1 Baggrundsinformation

Bilag 2 Projektbeskrivelse

Bilag 3. Oversigt over bevilgede og ansøgte initiativer fra Strategipuljen 2024-2027.pdf

Fraværende Elin Søndergaard, A, Karsten Uno Petersen, A, Martin Schmidt
Konradsen, Ø

Punkt 8: Orientering om Kickoff-konference for den nye regionale udviklingsstrategi #

23/39286

Resumé

Der gives en orientering om den kommende kickoff-konference for den nye regionale udviklingsstrategi.

Sagsfremstilling

For at markere vedtagelsen af den nye regionale udviklingsstrategi ”Sammen om fremtidens Syddanmark” afholdes kickoff-konference for regionens samarbejdspartnere.

Konferencen holdes den 16. maj 2024 kl. 12.00-15.30 på Rosborg Gymnasium & HF i Vejle.

De overordnede temaer for konferencen er klima og trivsel. Formålet er følgende:

- Fokus på vigtige emner i den nye regionale udviklingsstrategi.
- Etablering og understøttelse af partnerskaber som led i udmøntningen af strategien.
- Markering af vedtagelsen af den nye strategi.

Invitation med det fulde program er vedhæftet som bilag.

Målgruppen for konferencen er Regional Udviklings samarbejdspartnere. Invitationen er udsendt til relevante uddannelsesinstitutioner, kommuner, erhvervslivet, interesseorganisationer m.fl. Herudover er invitationen lagt på hjemmeside og postet på LinkedIn. Frist for tilmelding er 6. maj 2024.

Elever fra Rosborg Gymnasium er inviteret med til at deltage.

Alt i alt forventes ca. 150 deltagere (samarbejdspartnere, elever, politikere og interne).

På konferencen får deltagerne mulighed for at deltage i en workshop på enten temaspor 1 ”Klima – et grønt og bæredygtigt Syddanmark” eller temaspor 2 ”Trivsel – et sundt Syddanmark i trivsel”. Deltagerne vælger, hvilket temaspor de vil deltage på ifm. tilmeldingen til konferencen.

Politikernes rolle på konferencen:

Inden påske har regionsrådet fået tilsendt invitation med program. Alle deltagende regionsrådsmedlemmer vil få mulighed for at deltage i en gruppedrøftelse og får som afslutning på workshoppen mulighed for at samle op på input fra grupperne.

Udvalget for regional udvikling har fået tilsendt en kalenderinvitation. De to temaspor indledes med korte indlæg om regionens arbejde med klima/trivsel ved en repræsentant (ambassadør) fra Udvalget for Regional Udvikling (på

klimaworkshoppen er det Michael Nielsen og på trivsel Lars Erik Hornemann). Herudover vil udvalgsformanden byde velkommen og stå for afslutningen af konferencen.

Regionsrådsformanden deltager på konferencen og er en af de 5 deltagere i paneldebatten.

Klimavurdering

En ny udviklingsstrategi er et vigtigt redskab og ramme for en fremtidig klima- og grøn omstillingsindsats. Sagen har ikke direkte betydning for klimaet eller bidrager til realisering af klimastrategien.

Indstilling

Til orientering.

Beslutning i Udvalget for regional udvikling den 30-04-2024

Til orientering.

Anne Marie Geisler Andersen, Kim Johansen, Karsten Uno Petersen, Martin Schmidt Konradsen og Elin Søndergaard deltog ikke i sagens behandling.

Bilag

Invitation med program webtilgængelig

Fraværende Elin Søndergaard, A, Karsten Uno Petersen, A, Martin Schmidt Konradsen, Ø

Punkt 9: Orientering om vejledning til ansøgning til Kulturpuljen

24/17265

Resumé

På baggrund af ønske fra udvalget, forelægges udkast til vejledningsmateriale for kulturpuljen til orientering.

Sagsfremstilling

På mødet den 27. februar 2024 i Udvalget for regional udvikling drøftede udvalget punktet ”Godkendelse af forslag til anvendelse af puljerne på området for Regional Udvikling og forslag til justering af den økonomiske fordeling mellem puljerne”. Udvalget udtrykte ønske om at få forelagt vejledningsmateriale til ansøgninger til kulturpuljen, herunder udmøntning af de justerede kriterier for kulturpuljen. Administrationen har udarbejdet et udkast til vejledningsmateriale (se vedlagte bilag: Udkast til vejledningsmateriale til kulturpuljen). Vejledningen vil løbende blive justeret på baggrund af tilbagemeldinger fra ansøgere.

Administrationen vil offentliggøre vejledningen som en side på Region Syddanmarks hjemmeside for at øge overskuelighed og tilgængelighed.

Det bemærkes videre, at ansøgningsskemaet til kulturpuljen er forsynet med uddybende hjælpetekster i de enkelte felter i skemaet. Ansøgningsskemaet tilpasses med oplysningerne i vejledningsmaterialet.

Desuden forenkles og tilpasses budget- og regnskabsskemaet til ansøgninger til kulturpuljen og tilføjes et faneblad med et eksempelbudget som en vejledning til, hvorledes budget kan udfyldes.

Klimavurdering

Der er ikke foretaget klimavurdering af sagen, idet sagen ikke har betydning for klimaet eller bidrager til realisering af klimastrategien.

Indstilling

Til orientering.

Beslutning i Udvalget for regional udvikling den 30-04-2024

Til orientering.

Anne Marie Geisler Andersen, Kim Johansen, Karsten Uno Petersen, Martin Schmidt Konradsen og Elin Søndergaard deltog ikke i sagens behandling.

Bilag

Udkast til vejledningsmateriale til kulturpuljen

Fraværende Elin Søndergaard, A, Karsten Uno Petersen, A, Martin Schmidt Konradsen, Ø

Punkt 10: Orientering om deltagelse på Kulturmødet Mors #

24/18850

Resumé

Der orienteres i sagen om, at Region Syddanmark i 2024 vil være repræsenteret på Kulturmødet Mors i et samarbejde med Region Nordjylland og Region Midtjylland.

Sagsfremstilling

Region Syddanmark er i dialog med Region Nordjylland og Region Midtjylland om i år at deltage som medarrangør på 1-2 af arrangementer.

Kulturmødet Mors afholdes i år den 22.-24. august 2024. Kulturmødet har eksisteret siden 2013, og programmet består af mere end 500+ arrangementer fordelt på mere end 18 scener. Arrangementerne er gratis, og alle er velkomne. I 2023 deltog mere end 35.000 gæster. Læs mere om kulturmødet her: [Vær med til Kulturmødet 2024 \(kulturmodet.dk\)](https://kulturmodet.dk)

Konkret planlægger de tre regioner at afholde et netværksarrangement med debat og kulturindslag for de politikere, der deltager på kulturmødet. Netværksarrangementet finder sted den 22. august 2024. Herudover er der dialog om et evt. fælles arrangement om kultur og sundhed. Udvalgsmedlemmerne vil modtage invitationen til netværksarrangementet, når den sendes ud.

Klimavurdering

Der er ikke foretaget en klimavurdering af sagen, idet den ikke har direkte betydning for klimaet eller bidrager til realisering af klimastrategien. Klima kan dog blive et af undertemaerne, der bliver drøftet til arrangementerne.

Indstilling

Til orientering.

Beslutning i Udvalget for regional udvikling den 30-04-2024

Til orientering.

Anne Marie Geisler Andersen, Kim Johansen, Karsten Uno Petersen, Martin Schmidt Konradsen og Elin Søndergaard deltog ikke i sagens behandling.

Fraværende Elin Søndergaard, A, Karsten Uno Petersen, A, Martin Schmidt Konradsen, Ø

Punkt 11: Eventuelt

24/360

Beslutning i Udvalget for regional udvikling den 30-04-2024

Administrationen orienterede om mulig fremskyndelse af etablering af dobbeltspor mellem Tinglev-Padborg og investeringstilskud til Vestbanen.

Anne Marie Geisler Andersen, Kim Johansen, Karsten Uno Petersen, Martin Schmidt Konradsen og Elin Søndergaard deltog ikke i sagens behandling.

Fraværende Elin Søndergaard, A, Karsten Uno Petersen, A, Martin Schmidt Konradsen, Ø

Punkt 12: Næste møde

24/360

Sagsfremstilling

Næste møde er tirsdag den 4. juni 2024 kl.10.00-13.00 på Trapholt i Kolding.

Mødeplanen for 2024 er:

- Tirsdag den 6. august 2024 kl.11.00-13.00 (RESERVERET)
- Tirsdag den 10. september 2024 kl.10:00-13.00
- Tirsdag den 1. oktober 2024 kl.11.00-14.00 (Skal holdes i regionshuset pga møde i sundhedsudvalget samme dag)
- Tirsdag den 5. november 2024 kl.11.00-14.00 (Skal holdes i regionshuset pga møde i sundhedsudvalget samme dag)
- Tirsdag den 26. november 2024 kl.10.00-13.00

Indstilling

Til orientering.

Beslutning i Udvalget for regional udvikling den 30-04-2024

Næste møde er tirsdag den 4. juni 2024 kl.10.00-13.00 på Trapholt i Kolding.

Anne Marie Geisler Andersen, Kim Johansen, Karsten Uno Petersen, Martin Schmidt Konradsen og Elin Søndergaard deltog ikke i sagens behandling.

Fraværende Elin Søndergaard, A, Karsten Uno Petersen, A, Martin Schmidt Konradsen, Ø

Punkt 13: Underskriftsside

24/360

Fraværende Elin Søndergaard, A, Karsten Uno Petersen, A, Martin Schmidt
Konradsen, Ø

Punkt 14: Godkendelse af deltagelse i klimaprojekt DG RESU-LT om energi

24/17900

Resumé

Region Syddanmark er inviteret til at deltage i projektet Danish German Renewable Energy Storage Utilization – Local Transition (DG RESU-LT), et dansk-tysk projekt om strategisk energiplanlægning. Projektet vil bidrage til, at omstilling af energisektoren i højere grad bliver koordineret på tværs af sektorer og organisationer, herunder med et særligt fokus på implementering af PtX. Med forbehold for den endelige formulering i projektansøgningen er det af PtX. Med forbehold for den endelige formulering i projektansøgningen er det administrationens anbefaling, at Region Syddanmark indgår som økonomisk partner i projektet med 250.000 kr. i alt fra Strategipuljen i 2024 samt 0,1 årsværk pr. år.

Sagsfremstilling

SDU og Gate 21 har inviteret Region Syddanmark til at deltage i en ansøgning til Interreg 6A om strategisk energiplanlægning, DG RESU-LT.

DG RESU-LT har som vision at styrke den grønne omstilling af energisektoren, og herunder at se på PtX som en del af energisystemet og en potentiel drivkraft for intra- og tværregional udvikling.

Projektet vil bidrage til, at omstillingen af energisektoren i højere grad bliver koordineret på tværs af sektorer og organisationer. Dette vil ske gennem etablering af partnerskaber samt modellering af scenarier for fremtidens energisystem på tværs af sektorer og i et tværregionalt perspektiv. Projektet vil bidrage med større indblik i scenarier for energisystemets omstilling og herunder muligheder og udfordringer ved udbygning af PtX-kapaciteten.

Modellering og analyse af energisystemets omstilling vil omfatte såvel energieffektivitet, forsyningssikkerhed og ressourcer samt i mindre omfang potentialer for udvikling og vækst inden for forskning, arbejdspladser og eksport.

Resultatet af projektet vil bl.a. være et større indblik i energisystemet med et særligt fokus på udvikling og integration af PtX i den dansk-tyske geografi og herunder energistrategiske styrker og svagheder samt en "Hvidbog", som angiver guidelines til det videre arbejde med den regionale energiomstilling. "Hvidbogen" kan bruges som input til det langsigtede strategiske arbejde i den dansk-tyske programregion og som politisk løftestang til regional udvikling gennem netværkspartnerne som f.eks. STRING, der kan løfte agendaen/resultaterne ind i et nordeuropæisk forum.

Projektet vil blive baseret på etablering af partnerskaber/samarbejder med regionale aktører på energiområdet, for at opnå kvalificering og konsensus om projektets resultater.

Projektets formål vil bidrage til at opnå målene i den Regionale Udviklingsstrategi. Projektet vil supplere indsatsen i Grøn Energi- og Sektorkobling (GESEK) og Triangle Energy Alliance (TEA), som Region Syddanmark allerede samarbejder med. Både GESEK og TEA har tilkendegivet opbakning til projektet. Projektet vil desuden bidrage med vidensgrundlag til de sydjyske kommuners arbejde med klimaplaner i Klimaalliancen. Projektet vil supplere den kommende brint-analyse, finansieret af Region Syddanmark og delstaten Slesvig-Holsten, og sikre en tæt koordinering. DG RESU-LT har udgangspunkt i omstillingen af energisystemet i den dansk-tyske geografi, mens analysen har et mere snævert fokus på de regionale perspektiver for udvikling i forbindelse med etablering af brintrøret.

Partnerkredsen forventes at omfatte bl.a. Gate 21 (projektleder), SDU, SCS Hohmeyer, WTSH og med bl.a. følgende netværkspartnere: Land Schleswig-Holstein, Region Sjælland, GESEK, STRING, MEKUN SH, kommuner, Klimapakt

Flensburg med flere.

Region Syddanmarks rolle i projektet vil primært være, at være bindeled til de syddanske aktører samt at indgå i en strategisk dialog med Land Schleswig-Holstein. Desuden vil regional deltagelse kunne understøtte den faglige legitimitet samt dialogen om udvikling i hele regionen.

Med forbehold for budgetmæssige ændringer i den endelige ansøgning forventes den samlede projektsøgning at være på ca. 10 millioner kroner. Der er deadline for indsendelse af ansøgningen den 29. april 2024.

Vurdering

Ansøgningen er fortsat under udvikling, men det forventes, at projektet kan styrke Region Syddanmark indsats i forhold til omstillingen af energisystemet. Projektet vurderes at bidrage til at få skabt et styrket vidensgrundlag samt at øge dialogen mellem interessenterne i den dansk-tyske region.

Under forudsætning af, at den endelige ansøgning fortsat ligger inden for rammerne, som det fremgår i det foreløbige udkast i forhold til formål og leverancer, partnerkreds og økonomi anbefaler administrationen, at Region Syddanmark indgår i DG RESU-LT som økonomisk partner. Det anbefales, at der afsættes 250.000 kr. i alt fra Strategipuljen i 2024 samt 0,1 årsværk pr. år gennem projektperioden. Der vil tilfalde Region Syddanmark et overhead på ca. 40 % af de i alt 0,3 årsværk i perioden, svarende til ca. 10.000 EURO. Medarbejderressourcen skal afholdes inden for administrationens budget. Administrationen vurderer, om den endelige ansøgning ligger inden for de aftalte rammer for indhold i ansøgningen.

Klimavurdering

Projektet vil i et vist omfang medføre rejseaktivitet regionalt og nationalt, men har samtidig et formål, der skal medføre en betydelig positiv effekt på både regionale og nationale klimamål.

Indstilling

Det indstilles, at Udvalget for Regional Udvikling anbefaler regionsrådet:

At Region Syddanmark indgår som partner i ansøgningen DG RESU-LT.

At Region Syddanmark afsætter 250.000 kr. i alt fra Strategipuljen i 2024, og at administrationen deltager med 0,1 årsværk pr. år i projektperioden.

Beslutning i Udvalget for regional udvikling den 30-04-2024

Indstillingen anbefales over for regionsrådet.

Anne Marie Geisler Andersen, Kim Johansen, Karsten Uno Petersen, Martin Schmidt Konradsen og Elin Søndergaard deltog ikke i sagens behandling.

Fraværende Karsten Uno Petersen, A, Martin Schmidt Konradsen, Ø, Elin
Søndergaard, A